

Razširjeni strokovni kolegij za urgentno medicino (RSK UM) je na svoji 21. redni seji 9. 4. 2019 sprejel naslednja sklepa.

Ponovno je potrdil

OPREDELITEV TEŽE TELESNIH POŠKODB NA SMUČIŠČU*,

ki ga je pripravil RSK UM na 5. redni seji 11. 9. 2012

**Gre za prvo oceno teže telesnih poškodb na smučišču, ki se kasneje po dokončni diagnostiki in oceni lečečega zdravnika lahko spremeni. Kot pripomoček pri ocenjevanju se lahko uporabi Klasifikator telesnih poškodb po KZ Republike Slovenije (MNZ, 30. 12. 1998), kjer so natančneje opisane telesne poškodbe po organskih sistemih.*

1. Lahka telesna poškodba:

Začasno okvarjen ali oslavljen kakšen del telesa ali organ, ali je poškodovančeva zmožnost za delo začasno zmanjšana ali je prizadeta njegova zunanost ali je začasno okvarjeno njegovo zdravje.

Med lahke telesne poškodbe spadajo vse poškodbe, ki ne potrebujejo intervencije ekipe NMP. Primeri so: površinske poškodbe - odrgnine, udarci, zvini, manjše rane, potpludbe, povrhnje opekline, izguba 1 - 2 zob, manjše poškodbe kosti (odlomek, nalom, poka, stabilen prelom posamezne kosti) ipd.

2. Huda telesna poškodba

Taka škoda na zdravju, da bi bilo lahko zaradi tega v nevarnosti življenje poškodovanca, ali je uničen ali za vselej in znatno oslavljen kakšen del njegovega telesa ali kak organ ali je začasno in znatno oslavljen pomemben del telesa ali pomemben organ ali je zaradi tega poškodovani začasno nezmožen za vsakršno delo ali je njegova zmožnost za delo za vselej zmanjšana ali je bila začasno precej zmanjšana ali je bil začasno skažen ali mu je začasno hudo ali za vselej v manjši meri okvarjeno zdravje.

Med hude telesne poškodbe spadajo vse poškodbe, ki potrebujejo intervencijo ekipe NMP. Primeri so: vetje, globoke rane ali raztrganine, obsežnejše ali globlje opekline, poškodbe oči z motnjo vida, izguba 3 -5 zob, hujši pretres možganov brez hujše poškodbe glave, večje poškodbe kosti (prelomi dolgih ali funkcionalno pomembnejših kosti, prelomi v sklepah), izpahi večjih sklepov, tope poškodbe trebuha ali prsnega koša, ki kažejo na manjše poškodbe notranjih organov ipd.

3. Posebno huda telesna poškodba

Tako huda škoda na zdravju, da je bilo zaradi tega v nevarnosti življenje poškodovanca, ali je uničen ali za vselej in zelo oslavljen pomemben del njegovega telesa ali pomemben organ ali je postal poškodovani zaradi tega za vselej nezmožen za vsakršno delo ali je ostal skažen ali mu je bilo za vselej hudo okvarjeno zdravje.

Med posebno hude telesne poškodbe spadajo vse poškodbe, ki zahtevajo nujno intervencijo ekipe NMP/HNMP. Primeri so: obsežne rane in raztrganine z večjo krvavitvijo, obsežne in globoke opekline, izguba vet kot 5 zob, poškodbe glave z nezavestjo in poškodbo možganov, zapleteni zlomi (odprti, na več mestih, z razmaknitvijo, zdrobitev kosti, zlomi, ki povzročijo večjo krvavitev), amputacije ali zmečkanine delov udov, tope poškodbe trebuha ali prsnega koša, ki kažejo na hude poškodbe notranjih organov ipd.

Glede

OPREDELITEV TEŽE NENADNIH OBOLJENJ NA SMUČIŠČU**

je RSK UM sprejel naslednje stališče:

*** Vsa navedena nenadno nastala stanja spadajo v obravnavo Nujne medicinske pomoči in bi lahko glede na 9. alineo 3. člena Pravilnika o službi nujne medicinske pomoči (Uradni list RS, št. 81/15 in 93/15 – popr.) brez izvajanja ustreznih nujnih zdravstvenih storitev, v kratkem vodila v nepopravljivo in hudo okvaro zdravja ali smrt pacienta.*

Zakon o varnosti na smučiščih (Uradni list RS, št. 44/16) v 6. alineji 2. člena »nenadno obolenje« opredeljuje kot poslabšanje zdravja, ki osebo posredno ali neposredno življenjsko ogroža (npr. nenadna izguba zavesti, nenadni srčni zastoj, sveža možganska kap, srčni infarkt).

Ker obolenja in njihova teža niso enostavno zaznavni s pregledom, jih ne moremo s preprostim preštevanjem (po vzoru opredeljevanja poškodb) opredeliti kot lahka, huda in posebno huda. Veliko različnih nenadnih obolenj lahko začneja kot spodaj naštetih značilnih sindromi ali stanja (značilne povezave znakov in simptomov) in lahko povzročijo bolj ali manj hude posledice. Za opredelitev obolenj je običajno potrebna dodatna diagnostika, obolenja imajo lahko različno težak potek in tako bo za opredelitev teže obolenja potrebno mnenje lečečega zdravnika v bolnišnici.

Nenadna obolenja se lahko kažejo kot Nujna stanja (oboleli so življenjsko ogroženi):

- Srčni zastoj
- Izguba zavesti, sprememba zavesti
- Dušenje v mirovanju in/ali ob majhnih naporih
- Močna bolečina v prsih, trebuhu ali okončini
- Hud glavobol (z bruhanjem in brez),
- Ohromitev dela telesa, motnje vida, govora.
- Bruhanje, izkašljevanje ali odvajanje krvi ali odvajanje črnega smrdečega, mazavega blata
- Prepočasen (< 50), prehitro (> 150) ali popolnoma nereden utrip povezan z zgoraj naštetimi simptomi in znaki
- Neobičajno nizek krvni pritisk (običajno povezan z nekaterimi zgoraj naštetimi simptomi in znaki)